

Svangerskaphormon viktig for morkaken

Humant choriongonadotropin er viktig for kardanning i morkaken viser norsk studie.

Humant choriongonadotropin (hCG) er et hormon som normalt bare finnes hos gravide kvinner. Hormonet lages i trofoblastceller i morkaken og har vært antatt å ha betydning for danning av blodkar i morkaken.

Det er stor variasjon i hCG-konsentrasjon mellom kvinner og gjennom svangerskapet hos den enkelte kvinne. Årsaken til dette er lite kjent. I en tidligere studie har vi vist at kvinner med høy kroppsmasseindeks (BMI) har lav hCG-konsentrasjon tidlig i svangerskapet (1). Dette var et uventet funn, ettersom kvinner med høy kroppsmasseindeks ofte har store morkaker med mange kar.

Vi har nå i laboratorieforsøk studert om det er et samspill mellom hCG-hormonet og kardannende faktorer i fettvev, slik som adiponektin, leptin, resistin, interleukin-6 og tumornekrosefaktor (TNF α). Bortsett fra TNF α bidro disse faktorene alene og i samspill med hCG-hormonet til proliferasjon av endotelceller fra navlesnor. Også basisk fibroblastvekstfaktor bidro til proliferasjon av endotelceller, både alene og i samspill med hCG-hormon (2).

Våre resultater tyder på at hCG-hormonet har en viktig rolle i reguleringen av kardanningen i morkaken. Denne kunnskapen kan ha betydning for forståelsen av vekstregulering i svangerskap og av utviklingen av svangerskapsforgiftning.

Tom Tanbo

Seksjon for reproduksjonsmedisin
Oslo universitetssykehus, Rikshospitalet

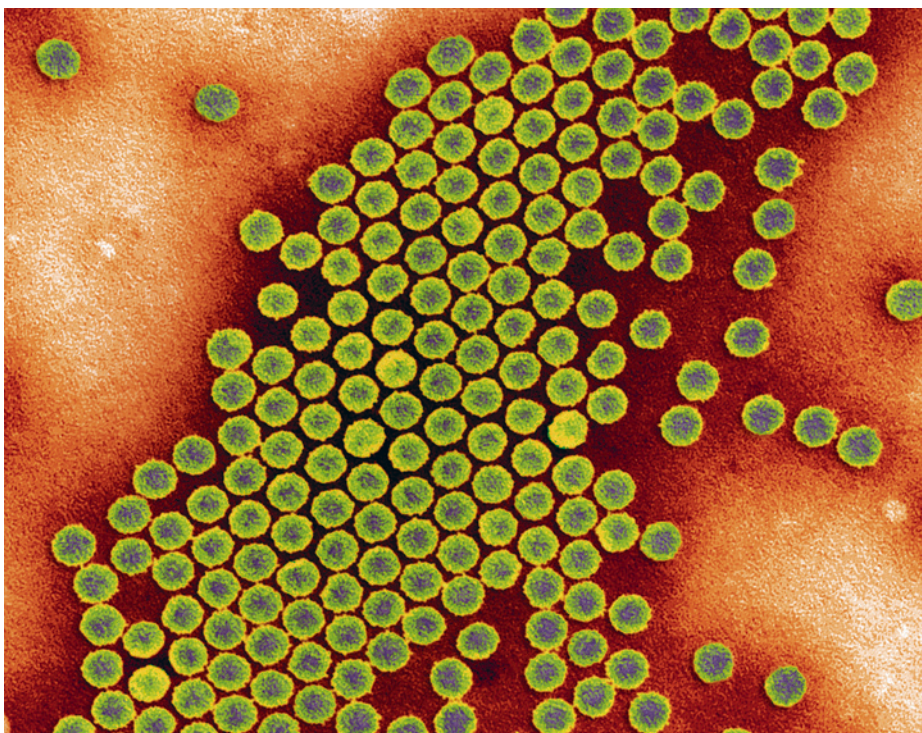
Litteratur

1. Eskild A, Fedorcsák P, Mørkrid L et al. Maternal body mass index and serum concentrations of human chorionic gonadotropin in very early pregnancy. *Fertil Steril* 2012; 98: 905-10.
2. Poteč A, Fedorcsák P, Eskild A et al. The interplay of human chorionic gonadotropin (hCG) with basic fibroblast growth factor and adipokines on angiogenesis in vitro. *Placenta* 2014; 35: 249-53.

VERDENS HELSE

Bekjempelse av poliomyelitt

Virussykdommen poliomyelitt er utryddet i mange land, men i Nigeria er det fortsatt flere titall tilfeller årlig. Nylig er effekten og dekningsgraden av ulike poliovaksiner i landet undersøkt.

Illustrasjonsfoto © Science Photo Library/NTB scanpix

Over halvparten av nye tilfeller med poliomyelitt i verden i 2012 ble oppdaget i Nigeria. I en pasient-kontroll-studie fant man at monovalente og bivalente orale poliovaksiner beskyttet bedre mot noen serotyper enn trivalente orale vaksiner (1). Det var flere foreldre som tok imot tilbud om vaksiner av barna i 2012 enn i 2008, likevel avlo 21 % å la barna bli vaksinert. Mors alder og lokal tilgjengelighet av oral poliovaksine var assosiert med sannsynligheten for å motta vaksine. I 2012 hadde om lag 65 % av barn under tre år i Nigeria vaksineindusert immunitet mot serotype 1 og serotype 3 av polioviruset. Tallet er rekordhøyt og drevet av mer effektive vaksiner og økt antall doser per barn som vaksineres.

– Noen av svarene på hvorfor polioepidemien i Nigeria vedvarer, blir gitt i denne artikkelen. Vaksinen har lavere immunogen effekt nord i landet, trolig som følge av økt insidens av diaré med andre typer enterovirus. I tillegg er det påvist utstrakt kunn-

skapsmangel vedrørende betydningen av vaksiner, sier professor Elling Ulvestad ved Haukeland universitetssykehus.

– Fra annet hold vet vi dessuten at befolkningen i nord har liten tillit til myndighetene, noe som gjør at informasjon blir mottatt med skepsis. Og når helsepersonell blir trukket ut av helsestasjonene for å utføre vaksiner og således er utilgjengelige når syke barn trenger behandling, blir befolkningen mer skeptiske til helsemyndighetenes prioriteringer. Skal landet klare å ta det siste steget mot total polioeradikasjon, må myndighetene vinne innbyggernes tillit, sier Ulvestad.

Matilde Risopatron Berg

Sykehuset Innlandet, Hamar

Litteratur

1. Mangal TD, Aylward RB, Mwanza M et al. Key issues in the persistence of poliomyelitis in Nigeria: a case-control study. *Lancet Global Health* 2014; 2: e90-7.